

Procedurele rechtvaardigheid



Henneke Brink



Marc Simon Thomas

Het thema van dit eerste nummer van 2021 is procedurele rechtvaardigheid. Die notie gaat niet zozeer om de wetmatigheid van een proces van conflictbeslechting of rechtsbedeling – de vraag of dat proces volgens objectieve regels juist is verlopen – maar om hoe de deelnemers of partijen dat proces hebben beleefd, hun subjectieve ervaring dus. Vonden zij dat de procedure eerlijk en rechtvaardig verliep? Die vraag raakt ook aan het hart van mediation, want zoals ieder van u weet is de oplossing van een conflict maar zelden te vinden in wet- of regelgeving. Daadwerkelijke en duurzame conflictbeslechting verlangt meer: dat partijen zich gehoord voelen, dat hun leed wordt erkend, dat zij ervaren dat zij eerlijk en met respect worden bejegend. Dat zijn de elementen van procedurele rechtvaardigheid, die niet alleen in mediation maar in iedere formele of informele vorm van rechtsbedeling of conflictbeslechting een plek verdienen.

In dit rijke nummer vindt u een aantal belangwekkende artikelen die uitnodigen tot reflectie op wat procedurele rechtvaardigheid behelst. Emeritus hoogleraar mediation Dick Allewijn schreef een prachtige bijdrage over wat het begrip betekent, en welke rol het speelt in mediation. Meriem Kalter schreef, samen met Katalien Bollen en Martin Euwema, een artikel over haar promotieonderzoek naar de invloed van macht in mediations bij hiërarchische arbeidsconflicten. Hilke Grootelaar en David Schelphout betrekken procedurele rechtvaardigheid op hun onderzoek naar de Haagse wijkrechter en de Rotterdamse regelrechter, en Lucas Lieverse beantwoordt de vraag in hoeverre rechtsbijstandverleners invloed hebben op ervaren rechtvaardigheid. In een inspirerend stuk van Alex Brenninkmeijer leest u over het belang van evenwicht tussen logos, pathos en ethos. In de bijdrage van Alexander de Savornin Lohman leest u hoe de Maori van oudsher hun conflicten beslechten, en Eric van de Luijtgaarden neemt ons mee in de thematiek van *preventive law*. En zo is er nog veel meer.

Een zeer bijzondere bijdrage is die van Friedrich Glasl, waarin hij zich afvraagt of het model voor conflictescalatie – dat sinds de eerste publicatie daarvan in 1980 wereldfaam heeft verworven en in Nederland in iedere mediationopleiding aan de orde komt – niet toe is aan revisie. Wij zijn de heer Glasl zeer erkentelijk dat hij zijn overdenkingen aan ons tijdschrift heeft willen toevertrouwen.

Gaat u er maar eens goed voor zitten, en geniet ervan!